

The background features a collage of historical maps and a satellite image of Europe. The maps include labels such as 'OCEANVS', 'DEVCALEDONIYS', 'HIBERNIA', 'MARE ANTICVM', 'BARBARIA', and 'AETHIOPIA'. A satellite image of Europe is overlaid on the right side, showing the continent in green and brown tones. The text 'SOCILOGIJA IDENTITETA' is prominently displayed in the center in a bold, brown font.

SOCILOGIJA IDENTITETA

Ljetni semestar ak.god. 2020./21.

Doc.dr.sc. Andreja Sršen

POJAM IDENTITETA

- Razlike svojstva stvari – određivanje identiteta
- Konstitutivna svojstva
- Npr. Država – teritorijalnost, suverenost, pravni prostor...
- Ljudi – akteri koji posjeduju samosvijest i mogućnost samoodređenja
- Identitet uključuje tumačenje i prosudbu
- Identitet pojedinca – upitati se što ga čini tom osobom koja jest, kako on sagledava sama sebe i svijet oko sebe
- Nije svaka razlikovna crta konstitutivni dio njegova identiteta – samo one koje su njegov neodvojiv dio

IDENTITET POJEDINCA

- Trodimenzionalan – tri neodvojive sastavnice, ali tri različita identiteta
- **Osobni identitet** – jedinstveni pojedinci, imaju različita tijela, životopise, samosvijest...
- **Društveni identitet:** pripadnost različitim etničkim, vjerskim, kulturnim, nacionalnim skupinama
- Društveni identitet - kada ljudi sami sebe određuju i razlikuju, te ih drugi određuju i razlikuju na temelju jedne ili više od navedenih pripadnosti
- Ljudi pripadaju i znaju da pripadaju posebnoj vrsti, pa sami određuju kako bi trebali živjeti i ponašati se kao ljudi – **ljudski identitet**

OSOBNI IDENTITET

- Odrastanje – oblikovanje različitih hotimičnih i nehomičnih utjecaja (obitelj, škola, kultura, klasa...)
- Utjecaj vlastitih osobnih iskustava (susreti, knjige, filmovi...)
- Odrastanje – davanje smisla, uvjerenja o vrijednostima
- Definicija: vjerovanja i vrijednosti pomoću kojih se određuju ili identificiraju kao određena vrsta osobe
- Ljudi tako artikuliraju koncepciju samih sebe
- Društveni prostor – izbor mogućnosti, ideala, misaonih oblika

OSOBNI IDENTITET

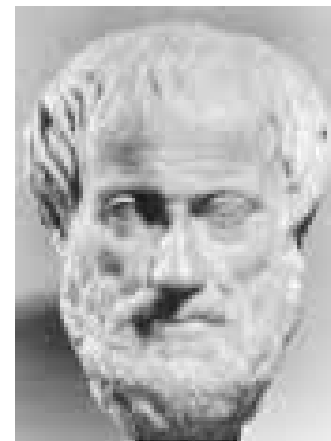
- U modernom društvu je on individualno postignuće
- Giddens (1991.) – samoidentitet ili osjećaj sama sebe pojavljuje tek u moderno doba
- Individualno postignuće – dostupno svima, ali ga svi ne uspijevaju postići
- Razlozi: loš odgoj, neprimjerena samorazumijevanja, pomanjkanje kritičkog samopromišljanja, strah ili odbojnost prema uvriježenim preferencijama i stabilnom identitetu – nameće potrošačko društvo

OSOBNI IDENTITET

- Identitet takvih ljudi – neposjedovanje osobnog identiteta
- Takvi ljudi su različite osobe ovisno u kojem su raspoloženju; život bez jasnih osjećaja tko su i što žele načiniti od sebe
- Identitet takvih ljudi – neposjedovanje osobnog identiteta
- Identitet uključuje izbor
- Nismo određeni svojom društvenom sredinom već kritički promišljamo o njoj

ARISTOTELOVO TUMAČENJE IZBORA

- Za Aristotela svaki izbor uključuje premissljanje, pa je u tom smislu razumski
 - “Ono što je izabrano jest nešto što je u našoj moći, što smo nakon premissljanja poželjeli. Izbor , prema tome,
-mora biti namjerna želja za nečim što je u našoj moći...” (Nikomahova etika, III)

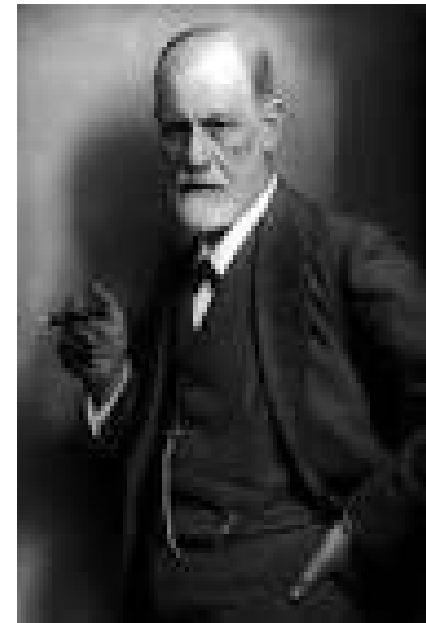
Aristotel

OSOBNI IDENTITET

- Neki identiteti “možda” ne uključuju izbor, slučaj s homoseksualizmom – što se jednostavno prihvaća kao činjenica,
- Čak i kad je uključen izbor on može biti iznutra ograničen na način kojega čovjek nije posve svjestan
- Maslow (1971) drži kako su neke “odluke” ili “izbori” posljedica “unutarnje nužnosti” ili “prisile” pa ih je bolje iskazati kao “ja trebam” ili “ja moram” nego kao “ja hoću” ili “ja želim”

OSOBNI IDENTITET

- Sigmund Freud – govori o “sigurnoj privatnosti zajedničke mentalne konstrukcije” – zajedništvo poznato samo onima koji u njemu sudjeluju

OSOBNI IDENTITET

- Omogućuje osobi planiranje i strukturiranje vlastitog života
- Daje čovjeku smjer da ne bude tek odraz očekivanja drugih
- Daje norme
- Temelj integriteta čovjeka
- Izvor snažnih osjećaja koja vode u djelovanje: ponos, sram, nelagoda, krivica...
- Daje gledište s kojega promatra svoju prošlost i konstruira svoj život

OSOBNI IDENTITET

- Ljudsko “Ja”: sjećanja, strahovi, kompleksi, fobije, osjećaji i strasti prikupljeni tijekom života
- Često sami sebe “uhvatimo” kako govorimo, činimo, sanjamo stvari koje nas same iznenađuju
- “zaskoče” nas nezamislive misli, strahovi, tjeskobe...pa se zato ne možemo ni čuvati njihova utjecaja
- Samoodređenje uvijek osjetljivo, nedorečeno, ograničeno

OSOBNI IDENTITET

- Samoodređivanje – polagan organski proces, obilježen različitim stupnjevima kontinuiteta ili diskontinuiteta
- Nijedan osobni identitet nije moguć samopotvrđivanjem niti je izvan kritike
- Ljudi koji “zamrzavaju” osobni identitet i zanemaruju njegovu krhkost, te odbacuju njegovu reviziju koja je nužno potrebna za njegovo “otkrivanje”

K R A J